

აღმოსავლეთი

გამოტოვებული მატჩი

Table with 2 columns: Team, Score. Includes მარტვილი 7, მრუტევი 0.

ზეტაფონი, ცენტრალური სტადიონი 3 სექტემბერი

მარტვილი: ბაბუაძე, მანაგაძე, გაბრიჭიძე, გიგაძე, ლონდაძე, ნიქარიშვილი (ლანჩავა, 85), გიორგაძე, ხუნდაძე, შვერდიაძე, სუბიაშვილი (გურიელიძე, 46), შენგელია.

Table with 2 columns: Position, Score. Includes 1:0 მარტვილი (7), 2:0 სუბიაშვილი (10), 3:0 მარტვილი (22).

გაფრთხილება: გიორგაძე, ჩუხუა, მსაჯი: ა. ნერეთელი (ჭიათურა)

VIII ტური

Table with 2 columns: Team, Score. Includes მეტალურგი 1, პრეზანდი 2.

რეზუმი, სტადიონი „მეტალურგი“ 6 სექტემბერი

მეტალურგი: ქორიძე, ქართველიშვილი, ბურნაძე, ჩიჩიუა, გაბრიჭიძე, ვ. კლასონია, არსაშვილი, გ. კლასონია, მაკაველიანი (ამბიძე, 70), მერტველი, ლუკურია.

Table with 2 columns: Position, Score. Includes 0:1 გაგნიძე (41), 1:1 ვ. კლასონია (47), 1:2 ჩიჩიუა (60).

რეზუმი: ვ. კლასონია, მერტველი 5:0 - ალაქაძე (თბილისი)

Table with 2 columns: Team, Score. Includes კოც 1, ანაპო 4.

რეზუმი, ცენტრალური სტადიონი, 6 სექტემბერი

კოცო: ბლაღოვილი, ცხადაძე, ხვიციანი, თარნიშვილი, ციციშვილი, დავითიანი, მიქელაძე (რევაზიშვილი, ტუბატაძე [სტილიშვილი, 46], გუბაშვილი, მინდიაშვილი).

Table with 2 columns: Position, Score. Includes 0:1 ნემსაძე (30), 0:2 ა. არველძე (35), 0:3 ნემსაძე (45), 1:3 ნარიაშვილი (46), 1:4 რ. არველძე (75).

რეზუმი: ვ. კლასონია, მარტვილი (15), რეზუმი: გ. მიქელაძე (თბილისი)

Table with 2 columns: Team, Score. Includes გურია 1, ანაპო 0.

რეზუმი, ცენტრალური სტადიონი, 6 სექტემბერი

გურია: ტორიძე, ჯიკავი, მჭედლიშვილი, მ. ჩაიშვილი, სიხარულე, ნარიაშვილი, მამაია (ტყემალაძე, 60), გ. ჩაიშვილი (ტორიძე, 46), მარტვილი, ტყემალაძე, ბაკრაძე.

Table with 2 columns: Position, Score. Includes 1:0 მარტვილი (67)

რეზუმი: ვ. კლასონია, მარტვილი (15), რეზუმი: თ. მჭედლი (თბილისი)

Table with 2 columns: Team, Score. Includes მრეტი 1, მარტვილი 4.

რეზუმი, ცენტრალური სტადიონი 6 სექტემბერი

მრეტი: ვინაძე, ქორიძე, ირაქლიანი, მამაია (მ. მჭედლი, 8), ამბიძე, თეთრაული, იაკობიძე, ბახტაძე (ჯუღელი, 46).

Table with 2 columns: Position, Score. Includes 1:0 მარტვილი (67), 1:1 გაბისონია (60), 1:2 ჯოჯუა (86), 2:2 ქორიძე (87).

გაფრთხილება: გაბისონია, მსაჯი: რ. გარნოვსკი (სამტრედია)

მატჩის ოქმს თბილისში ჯერ არ ჩამოვლენია, ჭრულად შემდეგ ნომერში იხილათ

ოქმი — სამგურალი გადაიდო, ცხუმი — შუქრა გადაიდო

Table with 2 columns: Position, Score. Includes ბათუმი 7, 5, 1, 1, 17-6, 16.

დღეს, VIII ტურში თამაშობენ: მუქრა — მზური, სამგურალი — ცხუმი, ტორპედო — ოდიში, კოლხეთი 1913 — გურია, სამტრედია — ბათუმი

საქართველოს თასი

გუშინ გაიმართა ეროვნული თასის მეთექვსმეტედღინალის კენჭისყრა. მატჩები გაიმართება 14 და 28 სექტემბერს.

Table with 2 columns: Team, Score. Includes „მზური“ გალი — „ამირანი“ ოჩამჩირე, „სამტრედია“ — „ტორპედო“ ქუთაისი.

სტატისტიკა. VII ტური

Statistical table with 4 columns: Team, Goals, Assists, Shots. Includes მატჩი 7, გოლი 30, საშუალო შედეგანობა 4,29.

აღმოსავლეთ ქვეჯგუფში დამატებულია 2 გამოტოვებული მატჩი, დასავლეთში — ერთი.

5 გოლი გაიტანა მერაბ მერაბიშვილმა (მარტვილი). 2-2 ბურთი გაიტანეს წიკლაურმა (მალაროელი)-2-ჯერ, ნემსაძემ (დინამო), ამბიძემ (მუქრა), გოგოლაძემ (გურია).

ბომბარდირთა შორის მნიშვნელოვანი ცვლილებები მოხდა. დაწინაურდა მერაბიშვილი (მარტვილი) — 10 გოლით. მას კვალში მიყვებიან კორდაღიძე, გოგოლაძე (ორივე გურია).

მეორე ყვითელი ბარათი მიიღო გაბისონიამ (ამირანი). მოედინა გატყვევებულ იქნა სურცილაძე (მეგრული).

სტუმრად ორი მატჩი მოიგო დიდი ანგარიშით ჭიათურის მალაროელმა. მარტვილმა ჩემპიონატის საუკეთესო ანგარიშით 7:0 დამარცხა მრეტი.

VI ტურის მატჩში პენალტი გაუტანია გურჯაანელ კიკნაძეს და არა შესატყფონელ მერაბიშვილს, რაც მატჩის ოქმში შედგომით ეწერა.

რეკაპი შედეგები

გუშინწინ „დინამოს“ საწვრთნელ ბაზაზე მოთა არველძეს გადაეცა მსს „ლომბარდისა“ და „სარბილის“ სპეციალური პრემია „ლინფილდთან“ ჩემპიონთა თასის წინასწარი ეტაპის განმეორებით მატჩში გატანილი გოლისთვის — 1 000 000 კუპონი.

ვულოცავთ!

რამდენიმე წლის წინ გადაღებულ ამ ფოტოზე მაშინდელი თბილისის „დინამოს“ ორი ფეხბურთელი აღბეჭდილი: თემურ ქეცბაია და ახრიკ ცვეთა. ამჟამად ქეცბაია კვიპროსში თამაშობს, ცვეთა კი — რუსეთში.

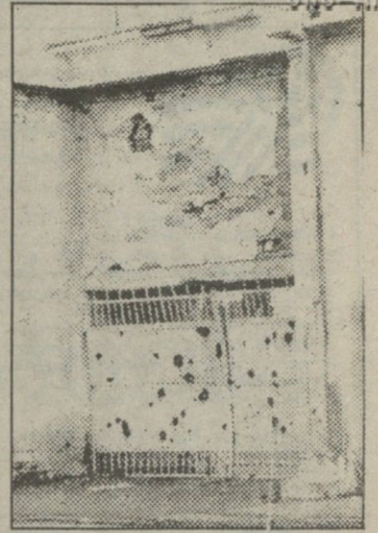
ფოტო თემურს პაპაიას არჩივიდან

ორპირა

თავს იხავს და შეტევაზე გადადის

შარშან, 5 ნოემბერს რუსმა მფრინავმა სამი ბომბი ჩამოაგდო ოჩამჩირის სტადიონზე. ერთი პირდაპირ პენალტის ნიშანთან დაეცა და იმხელა ორმო გააკეთა, „ამირანის“ ხელმძღვანელებს რამდენიმე მანქანა მიწის შემოტანა დასჭირდათ მის ამოსაგებად. სტადიონის ალაყაფს დღესაც ამჩნევია ერთ-ერთი ბომბის ნაშენვერების კვალი...

ვარ ადვანტი. ჩვენ ხომ საკონტროლო თამაშები არ გვიტამაშობ, დაირღვა ცალკეულ მოთამაშეთა და რგოლებს შორის კავშირი, რასაც სათანადო პრაქტიკა უნდა. ვფიქრობ, ორი-სამი მატჩიც და ბიჭები შეთანხმდებიან.

— ადრე „ამირანი“ მინსკელი შიროკი და გომონოვი გაყვდით, საქართველოს კლუბებიდან კი იშვიათად იწვევდით მოთამაშეებს. მომავალშიც საკუთარ რესურსებს დაეყრდნობით?

— აუცილებლად. 1978-79-იანთა

დავისახეთ. თუ მართლა მშვიდობა დამყარდა და გზა გაიხსნა, პირობას გამლებთ, ოჩამჩირეს ერთ-ერთი საუკეთესო ბაზა ექნება. ამის შესახებ მე ვესაუბრებ ფეხბურთის ფედერაციის პრეზიდენტს ნოდარ ახალკაცს და ალბათ, საქართველოს ერთ-ერთი ნაკრებიც ოჩამჩირეში გაივლის ხოლმე მომზადებას.

— რა გაძლევთ ასეთი ოპტიმიზმის საფუძველს?

— ამასწინათ რამდენიმე დღით მოსკოვში გახლდით მივლინებული, გუნდს ფორმა, ბუცები და ბურთები

— სიტყვამ მოიტანა და რომელი ქართველი ფეხბურთელები გადავიდნენ „ტიმში“?

— სოსუმელები ჟორჯოლიანი, ჩხრაძე, გაბისკირია და ძმები კაპანაძეები „გორდადან“. იქ არის კიდევ ერთი ბათუმელი ფეხბურთელი, რომლის გვარიც ახლა აღარ მახსოვს. ჯუმბერ ნიშინიძეს მთელი ქალაქი ხელის გულზე ატარებს, 12 ათასიანი სტადიონი მუდამ გადაჭედნილია და ხუთი ათასამდე გულშემბტყეიარი სტადიონს მიღმა რჩება კიდევ.

ოჩამჩირული ფეხბურთის მამები: ბონდო კაკუბაძე, ადიკ ღურსულიანი, ენვერ თოლორდავა

თაობას მე და გაა ქანთარია ვა-ვარჯიშებთ. სხვა ასაკშიც არიან ნიჭიერი ბავშვები. ყველა ასაკში ხუთი-ექვსი იმედსმომცემი ყმაწვილი იზრდება. უკვე უახლოეს მომავალში მივიღებთ შევსებას.

— დიდი გემების განხორციელება სრულყოფილი ბაზის გარეშე შეუძლებელია. ომი ახალი დამთავრებულია და ალბათ ამისთვის ჯერ არავის სცხვდა, მაგრამ თუ სხვადასხვა მიზეზებთან საქმეს, მერე კიდევ უფრო დაგვიანდება.

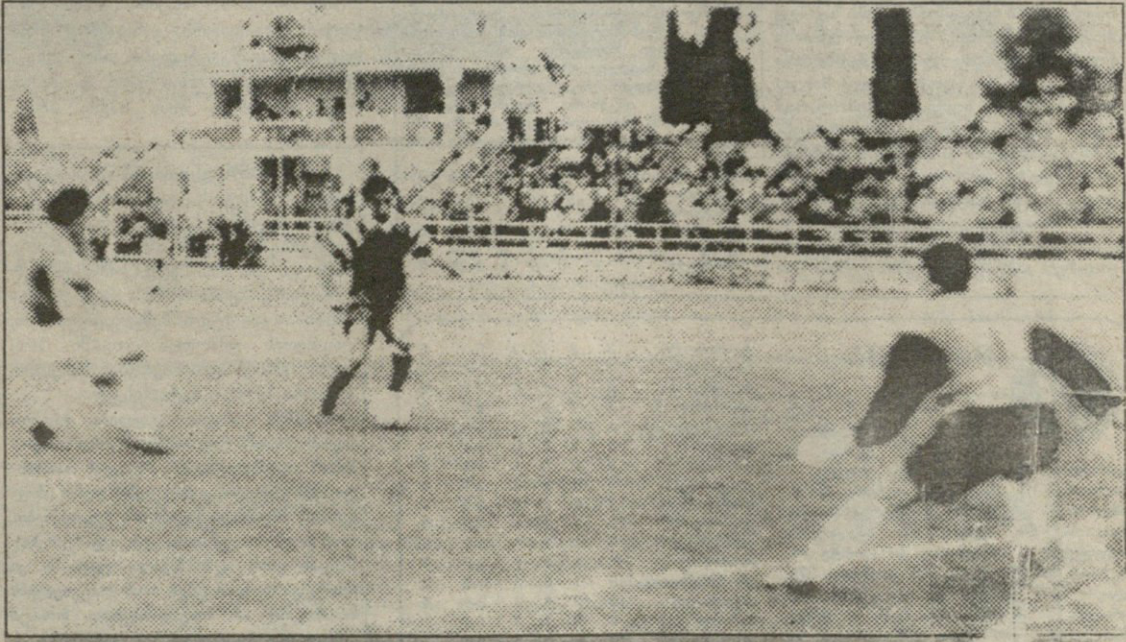
— მართალი ბრძანდებით. ჩვენც უპირველეს მიზნად ბაზის საკითხი

ჩამოუტანე. ჩემი ძველი მოსკოველი კავშირების გარდა დიდი დახმარება გამინა მოსკოვში არსებულმა ოჩამჩირელთა დახმარებამ. ისინი დამპირდნენ, რომ როგორც კი გზა გაიხსნებოდა, შეულაგებოდნენ ოჩამჩირეში ბაზის აშენების საკითხის გადაწყვეტას. დახმარება უფრო ფინანსური იქნება, ადგილზე კი ჩვენც უნდა გაეინძრეთ, ჩემი ძველი კავშირების იმედით მაქვს. ვანარმოებთ საქმიან მოლაპარაკებას უკრაინაში, შეგეტოვების ფეხბურთელთა კლუბ „ტიმის“ ქართველ პრეზიდენტთან ბატონ ჯუმბერ ნიშინიძესთან.

— ოჩამჩირელებსაც, ალბათ, ასევე მონატრათ ფეხბურთი.

— ფეხბურთი ჩვენთან თეატრიც არის, კინოც, ვიდეოც და ყველაფერი ერთად. ესა დაგერჩა ოჩამჩირეში, თანაც საკუთარ კარგი გუნდის დაყენება შეიძლება ამ ბიჭებისგან. ბონდო კაკუბაძემ იცის თავისი საქმიანობა, მალე მოვა დრო, როცა ოჩამჩირის „ამირანი“ ტოტალურ შეტევაზე გადავა!

მამუშა კპანაძეიანი
ოჩამჩირე,
ავტორის ფოტოები

ბომბი სწორედ იმ ადგილას ჩამოვარდა, საიდანაც გელა გაბისონია სოსუმელებს კარში ურტყამს

ახალგაზრდა მშობრანი

გონა თამაზაშვილი ოცდაათს მიღწეული ფეხბურთელია, თუმცა არც თამაშზე უტყობა ასაკის გაგონება და არც სახეზე. ცხოვრებაშიც და მინდორზეც ჩემი და მოკრძალებული გონა დიდ სამუშაოს ასრულებს „მალაროელებში“ და თუ ჭიათურა დღეს ლიდერთა შორისაა, გონას დამსახურებაც არის. სეზონის გასსნის მატჩში თამაზაშვილი საუკეთესო მოთამაშედ აღიარეს, მეშვიდე ტურში კი სტუმრად „მეტეპთან“ ოცდაათი მეტრიდან გატანილმა გონას გოლმა მნიშვნელოვნად განაპირობა „მალაროელების“ წარმატება.

გონამ თამაში „ავაზში“ დაიწყო, შემდეგ უკრაინაში ჯარში მსახურობდა და ვიტომირის „სპარტაკში“ გამოდიოდა, მერე — კიევის „დინამოს“ საბაზო გუნდ „ბელაია ცერკოვში“. როგორც კი ერთგულ ჩემპიონატი დაიწყო, საქართველოს მოაშურა და „სამტრედიამში“ დაიწყო თამაში, შემდეგ თბილისის „არმაზი 90“-ის ღირსებას იცავდა და დაეხმარა კლუბს პირველ ადგილზე გადასვლაში. მერე სეზონია, რაც „მალაროელებში“ თამაშობს.

— გონა, ადრე სულ ნახევარდაცვაში თამაშობდი, „მალაროელებში“ კი მცველად გამოდიხარ.

— გუნდის ინტერესებისთვის თემურ გრძელიშვილმა დაცვაში დამაყენა. ჩემთვის სულერთია, რა ადგილზე ვითამაშებ.

— „არმაზი 90-ში“ არაერთხელ გაიტანა გოლი კუთხურებიდან, „მალაროელებში“ კი კუთხურებს სხვა აწვდის.

— კუთხურები რომ ვაწვდის, ჩემს პოზიციასზე დაბრუნებას ველო მოვასწრებ. მე მარჯვენა ფრთიდან ვახვევდი, ახლა კი მთელი მინდორის გადასვრა მომიწევს ამისთვის.

— ზედმიწევნით ორი მოკვების შემდეგ გურჩაანში მინ წაგება რამ გამოიწვია?

— დასასწისშივე პენალტი ვერ გამოვიყენეთ, რამაც ფსიქოლოგიურად მოუკვამლა, თანაც მინდორი არ ვარგოდა კაბაკად, არც ძირითადი მეტარე ნიკა ხულაძე გვჯავდა.

— შენ ბოლის დუდაურის საყვარელი მოთამაშე იყავი „არმაზი 90-ში“. იგი ახლა ბულგარეთში ერთ-ერთ გუნდს წვრთნის. შენთვის არ შემოთუთავებია ბულგარეთში გადასვლა?

— შემომთავაზა, მაგრამ შევეყოვდი, რადგან საქონად ბუერის მოთამაშე ჰყავდა წაყვანილი. ფინანსური სიმძიმეების გამო თითქმის ყველა უკან დაბრუნდა სფერარისა და ლილიას გარდა.

— „მალაროელებში“ ორი უკანასკნელი გახვლითი თამაში მოვიგო და მეროვე ადგილზე აღმოჩნდა. ამან როგორ იმოქმედა თქვენს გულშემბტყეიარზე?

— ყოველ მატჩს 4-5 ათასი კაცი ესწრება. შარშანწინ კარგა ხნით ადვილადვე საკუთარ მიწაზე თამაში, ამან ისე გამოქვამდა ჩვენს მაყურებელზე, რომ სანდუშოდ იქცევიან, ჩვენც უმართლვე.

— მაინც რით აიხსნება „მალაროელების“ წარმატება?

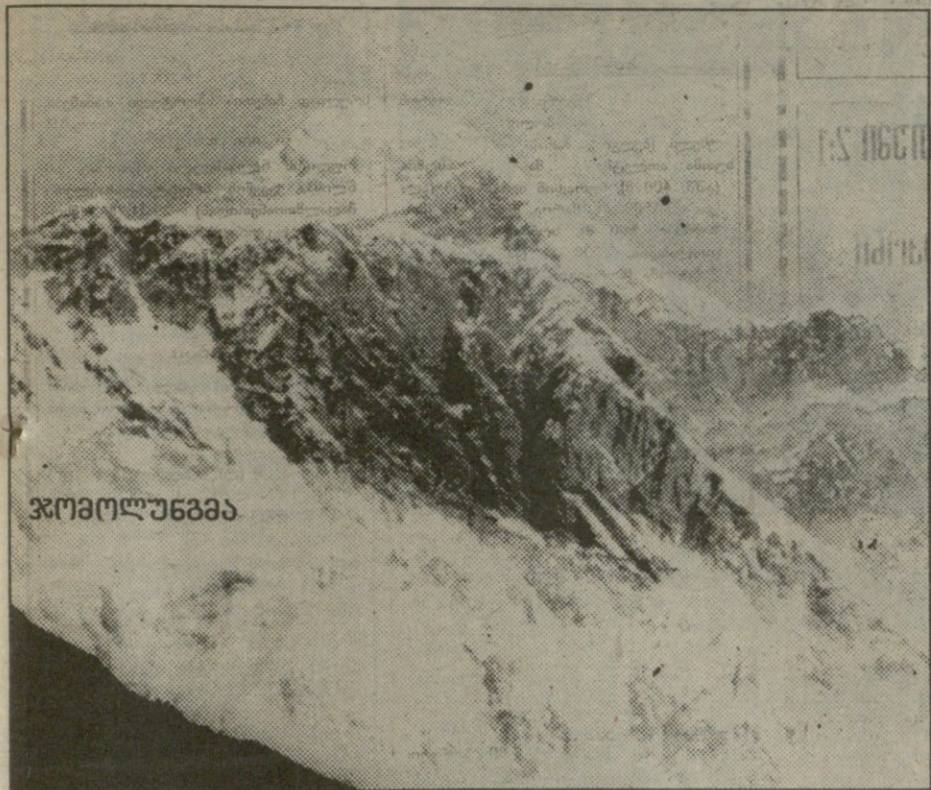
— უპირველეს ყოვლისა, მთავარი მწვრთნელის თემურაზ გრძელიშვილის პროფესიონალიზმით. მან სამი მცველით გვათამაშა „მეტეპურთან“ და „მეტეპთან“ და ორჯერვე დიდი ანგარიშით მოვიგეთ.

— იმდენი ხუთეულში გვმათე ადგილს — ჩვენი გამოთვლით, 35 ქულა საკმარისია ხუთეულში მოსახვედრად. ახლა 13 ქულა გვაქვს და ორი მატჩი შინ. მათი მოგების შემდეგ აღარ უნდა გაგვიჭირდეს ხუთეულში მოხვედრა.

— შენი თამაშის შემწეურებს და-ავიწყდება, ვეტერანი რომ ხარ.

— კიდევ კარგა ხანს შემიძლია თამაში. რამდენიმე მოწვევაც კი მაქვს უცხოეთიდან, ძალიან მინდა იქაურ საყვარელ ცხოვრებაშიც ჩავხვედო.

მამუშა კპანაძეიანი

სამოცფლიანი ლაშქრობის ბპირბპინი

ანაპურნაზე პირველად 1950 წელს ავიდნენ, სამი წლის შემდეგ კი ჯომოლუნგმა და ნანგა პარბატიც დაიწვიდა ადამიანებს. მას შემდეგ ორმოცი წელი გასულა. ამ ორმოცი წლის განმავლობაში ჯომოლუნგმაც და ნანგა პარბატიც მრავალმა მთამსვლელმა დალაშქრა, მაგრამ მათზე პირველად მათზე სულ სხვა იყო. ის პირველად სომხ საზოგადოებრივი ლაშქრობის შემადგენელი გმირული ეპოპეის დაგვირგვინება გახლდათ.

დღეს არაფერია იცის, პირველად ვის მოუვიდა აზრად, ასულიყო ჯომოლუნგმაზე (იგივე ემერესტი, საგარმატა). ცნობილია, ინგლისელი ჩარლზ ბრიუსი ვერ კიდევ 1893 წელს სერრიოზულად გეგმავდა ჯომოლუნგმაზე ასვლას, ხოლო 1907 წელს ექსპედიციასაც ამზადებდა. სამწუხაროდ, ის ექსპედიცია, ინგლისელთაგან დამოუკიდებელი მიზნების გამო, ჩაიშალა.

თუ ჯომოლუნგმაზე ასვლების ისტორიას თვალს გადავავლებთ, დავინახავთ, რომ პირიქით ინგლისელებს ეკუთვნით. მათ მერე ამ მწვერვალზე ასვლების ცდებიდან ჯანსაყუთრებით მნიშვნელოვანი 1922 და 1924 წლებში მოწყობილი ექსპედიციები. სწორედ მათი ექსპედიციის წევრები მელორი, ნორტონი, და სომერსელი იყვნენ პირველი, რომლებმაც 1922 წელს სულიერთაგან პირველმა გადააბიჯეს მავარი 8000-მეტრიანი სიმაღლეს და 8170 მეტრის „ნიშნულამდე“ ავიდნენ, თანაც უანგბადის ბალონების გარეშე.

მომდევნო დღეებში ამავე ექსპედიციის წევრებმა ბრიუსმა და ფინჩმა 8326 მეტრამდე ააღწიეს. ინგლისელებმა კვლავ სცადეს ასვლა, მაგრამ ზევი მოსწყდა და შეიძინა შერპი დაიღუპა. ეს ჯომოლუნგმას პირველი მსხვერპლი იყო. 1924 წელს მელორისა და ირვის უკა-

დედამიწის უმაღლეს მწვერვალზე ანაპურნაზე (8091), ჯომოლუნგმას (8848) და ნანგა პარბატზე (8125) პირველი ასვლა, სახელგანთქმული ჰიმალაის მკვლევარის, მთამსვლელის, გეოგრაფულ მეცნიერებათა დოქტორის, გერმანელი გეოგრაფი ოსკარ დირენფურტის სიტყვებით, ისეთივე მნიშვნელობისა იყო როგორც ჩრდილო და სამხრეთ პოლუსების დაპყრობა.

ინგლისელთა წარმატებამ ცეცხლი შეუწოთ ნიწა ექსპედიციების წარუმატებლობით ისედაც გამწარებულ გერმანულ და ავსტრიულ მთამსვლელებს. ან ასლა, ან არასოდეს, ამბობდნენ ისინი. მათ არ აშინებდათ, რომ გერმანელთა ნიწა ექსპედიციებიდან ამ მწვერვალის ფერდობებზე 32 მთამსვლელმა პპოვა საპულამო განსასვენებელი. ეს მეტი მსხვერპლი იყო, ვიდრე მსოფლიოს დანარჩენ ცამეტ „გადათასანზე“ ერთად აღებული. ამიტომ ნანგა პარბატს სიკვდილის მთა შეარქვეს.

გერმანელებსა და ავსტრიელებს არც ის ავიქრებდათ, რომ იმ წელიწადს არნახული თოვლი მოვიდა და მრისხანე ნანგა პარბატი უფრო მოქუფრული იყო. ამის გამო ასვლის საქმე შეტად ჭინურდებოდა და ექსპედიცია მძიმედ მიიწედა. მერე მდგომარეობა თანდათან გაუმჯობესდა. როცა გადამწყვეტი იერიშის დრო დადგა და ოთხი მთამსვლელი შესამე ბანაკში იყო, მათ რადიოკავშირით მოულოდნელი ბრძანება მიიღეს — ასვლა შეწყვიტეთ და ყველანი საბაზო ბანაკში დაბრუნდით. მაგრამ ოთხეული ბრძანებას არ დაემორჩილა. გადაწყდა, მწვერვალისთვის პირველებს ბულისა და კემპტერს შეეტო. მერე მოულოდნელად კემპტერმაც შეეხა ათორია და ანაღვარდა პერმან ბული მარტოლმარტო გაუდგა „გზას“. იგი მარტო დარჩა, როცა მწვერვალამდე საკმარისი დიდი მანძილი — სიმაღლეში 1225 მეტრი, ხოლო სიგრძეში 6 კილომეტრზე მეტი აშორებდა.

ბული უანგბადის აპარატის, კარვის, საძილე ტომრის ამარა და თითქმის საკვების გარეშე მიდიოდა. გადაწყვეტი იერიშისას ღამის 2 საათზე გასულმა საღამოს 7 საათზე მიადნია მწვერვალს.

ეს მოხდა 1953 წლის 3 ივლისს. გამარჯვებული ბული სულ ახლოს იყო სიკვდილთან, მაგრამ სასწაულად ფეხის რამდენიმე მოკეცილი თითის ფასად გადაარჩა.

ჯომოლუნგმაზე და ნანგა პარბატზე გამარჯვებას დიდი გამოხმაურება მოჰყვა. ასვლებს ერთმანეთს ადარებდნენ, მაგრამ მათი შედარება შეუძლებელია. ჯომოლუნგმას დამპყრობთ ზარზემით შესედნენ ნებაში, ინდოეთში, ინგლისში... თენსინგს ნეპალის მეფემ „ნეპალ ტარასი“ (ნეპალის ვარსკვლავი) — ქვეყნის უმაღლესი ჯილდო გადასცა, ინდოეთის პრემიერ-მინისტრმა კი ეროვნულ გმირად გამოაცხადა. პილარისა და ექსპედიციის მეთაურ ჯონ პანტს ინგლისის დედოფალმა ქვეყნის თავდაზნაურთა უმაღლესი შემკვიდრეობითი ტიტული — ლორდობა უბოძა; თენსინგს ამერიკის ეროვნული გეოგრაფიული საზოგადოების მედალიც გადასცეს... ნანგა პარბატის ექსპედიცია კი კონფლიქტით დასრულდა. საქმე სასამართლომდე მივიდა. კონფლიქტი ოდნავ ჩააცხრო. ვენის ბურგომისტრმა პერმან ბულის ბრწყინვალე გამარჯვება კი, რომელიც ღამის სიციხის ფასად დაუდგა, მხოლოდ იმით დააფასეს, რომ ბურგომისტრმა მას ბინა უბოძა. მანამდე ბული და მისი ცოლი მეგობრებთან იყვნენ შეკედლებულნი...

